

TIP 1
BEPAAL WAT JE WIL WETEN / METEN

Bepaal wat iemand moet kunnen doen met het Nederlands: in welke situaties heeft hij/zij Nederlands nodig (nu of eventueel in de toekomst)?

Probeer de onderstaande vragen te beantwoorden voor uw eigen klassensituatie en mail ons de antwoorden. Indien gewenst, geven wij feedback en kan het resultaat door u gebruikt worden om aan de hand van de volgende tips verder te werken. Het uiteindelijke resultaat wordt een toets die aangepast is aan uw klassensituatie en bruikbaar is voor uw studenten.

Welke motieven hebben uw studenten om Nederlands te leren? Met welk doel voor ogen leren ze Nederlands? Wat zijn hun behoeften?

Bijvoorbeeld studenten 2de jaar in een opleiding toerisme met Nederlands als bijvak die later misschien Vlaamse of Nederlandse toeristen zullen ontmoeten.

In welke situaties willen/moeten uw studenten nu of in de toekomst in het Nederlands functioneren?

Bijvoorbeeld notities kunnen maken van een hoorcollege

Is er veel variatie in de behoeften van uw studenten? Zijn de situaties waarin ze willen/moeten leren functioneren in het Nederlands erg verschillend? Hoe gaat u daarmee om?

Met welk soort taalaanbod, met welke 'teksten'¹ worden uw studenten in die situaties geconfronteerd en wat moeten ze met dat taalaanbod kunnen doen? Geef één of meerdere voorbeelden van mondelinge of schriftelijke teksten.

Bijvoorbeeld voordrachten, hoorcolleges, artikels, ...

¹ Tekst wordt hier in zijn ruime betekenis gedefinieerd als 'een talige boodschap'.

Probeer het beoogde niveau van de gekozen 'teksten' te omschrijven. De volgende vragen en parameters kunnen hierbij helpen:

- Wat moet iemand doen met een bepaalde 'tekst'? = **het verwerkingsniveau**:
 - gewoon letterlijk overnemen (= kopiërend niveau) vb. het opschrijven van een dictee
 - begrijpen of beschrijven zonder iets te veranderen aan de structuur van de tekst (= beschrijvend niveau) vb. het genietend lezen van een verhaal
 - zelf iets veranderen aan de structuur van de 'tekst' (= structurerend niveau) vb. bepaalde informatie selecteren uit een vakantiebrochure
 - de informatie vergelijken met andere bronnen (= evaluerend niveau) vb. vergelijken van reclamespots om het beste product te kiezen

- Voor wie is de 'tekst' bedoeld? = **het publiek**:
 - een bekende situatiegenoot vb. in het geval van een student een collega-student
 - een onbekende situatiegenoot vb. een student van een andere richting
 - een bekende niet-situatiegenoot vb. de leraar
 - een onbekende niet-situatiegenoot vb. een toerist

- Welk soort 'tekst' moet iemand lezen, begrijpen, zeggen, schrijven? = **de tekstsoort**:
Bv. een schriftelijke uitnodiging van de school, een reclamefolder, een mondelinge toelichting van een probleem bij de dokter, telefonische boodschap, een mondelinge wegbeschrijving enzoverder.

- Wat zijn de kenmerken van de tekst? = **tekstkenmerken**:
 - **woordgebruik** (gevarieerd, standaardwoordenschat, specifiek, algemeen, frequent, abstract,...)
 - **lengte van de zinnen** (kort, lang, eenvoudig, complex)
 - **structuur van de tekst** (duidelijke of complexe structuur)
 - **mate van abstractheid** (concreet, abstract)
 - **tempo** (voorbeeld bij een luistertekst langzaam of snel)
 - **register** (formeel of informeel)
 - **onderwerp** (alledaags, specifiek,...)
 - enzoverder